

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. An transacta divinæ essentiæ visione, memor fuerit Paulus
eorum, quæ in illa visione cognovit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

ergo fortasse , ut quoniam mentiri non posset Apostolus , qui tanta cura egit , ut discerneret quid foret , & quid nesciret , hoc ipsum eum ignorasse intelligamus , utrum quando in tertium celum raptus est , in corpore fuerit , quomodo est anima in corpore , cum corpori vivere dicatur , sive vigilans , sive dormiens , sive in ecstasi à sensibus corporis alienata : an omnino de corpore exierit , ut mortuum corpus jaceret , donec per illa demonstratione membris mortuis anima redederetur , & non quasi dormiens evigilaret , aut ecstasi alienatus denou rediret in sensu , sed mortuus omnino reviveret.

Et capite postremo : Denique quāmvis abrepto Apostolo à carnis sensibus tertium celum , & paradise : hoc ipsius certe desuit ad plenam perfectamque cognitionem rerum , qua Angelis inest , quod sit in corpore , sive extra corpus est , nesciebat . Hoc usque non deerit , cum receptis corporibus in resurrectione mortuorum corruptibile hoc induetur incorruptione , & mortale hoc induetur immortalitate .

Quid D. Thomas in hac questione artic. 6. &c ibidem Cajeranus , sive Thomista : qui omnes docent non fuisse ignotum Paulo , an raptus esset cum corpore , an sine corpore , ita ut fuerit anima à corpore separata ; hoc enim est esse extra corpus , sed propriè significatur , quod modus existendi animæ pro tempore raptus ignotus fuerit , & propriece eos esse dignos reprehensione , qui disputando scire volunt , quia tamen se nescire ipsolet Apostolus , qui talia passus est , confitebatur .

S. Athanasius . Contrariam sententiam docet Athanasius libro quarto contra Arianos edidit illud , quomodo Christus Marthæ 24. affterat id diem judicii ignorare , ubi inter alia opponit hunc locum Apotholi : Sive in corpore , sive extra corpus nescio , DEVS sit . Quid igitur dicitur à nesciente Apostolus , quid sit acciderat in visione ? quantumcumque dicas se nescivisse ; quod si illum affirmet nescivisse , videre , ne qui non affecti est ad cadere in Phrygiam inquit atem decidatis , qui affvererant nescisse Prophetas , verbique ministros , quid sacerent , aut de quibus renunciarent . Contra , si pronuncietis Apostolum dicentem , se nescivisse , nulla isthie ignorantia laborasse , cum haberet in se Christum sibi omnia revelantem , qui (quoso) non fueritis perversissimo & reprobissimo animo , & vestro iporum iudicio condemnato ; cum affvereretis Apostolum dicentem se ignorare , scire ? & dominum itidem dicentem se ignorare , nescire .

Et infra ait : Sed tamen se non novisse Paulus dicit , duabus , ut ego existimo de causa ; quorum alter am ipse elocutus est , ne propter excessus revelationem alium quis eum arbitraretur praeco , quem videbat ; Altera deinde causa , ne comsaluator se nescire dicat , si ipse se scire fateretur servus supra Dominum suum , & discipulus supra Magistrum videretur . Igitur , qui Paulus dedecrat , ut sciret , multo magis ipse scientia instritus fuit . Haec ille , qui paulo ante artulera exemplum Eliae , dicens : Certe Elias novet , quomodo ELIAS assumptus esset , verum quoniam rem certam haberet , tamen Discipulus Prophetarum existimatius ELIAM in aliquem montium abiectum esse , principio quidem conscius eorum , que viderat , operem dabit , ut persuaderet id quod res esset , sed ubi illi acris instarent ,

silentium tenuit , sinitque eos ad investigationem digredi . quidigitur , an quietacuit , rem incognitam habebat ? minime gentium , sed tamen quasi ignarus de illis concepit , ut ita negat sive percepta & rebus exploratis nihil ultimus ambigerent de ELIAE assumptione . Igitur multò magis PAULVS , qui ipse raptus fuit , neverat quomodo raptus fuerit , signidem & ELIAS idem cognitum habebat , a quo si quis interrogasset , dixisset forsitan quare ratione assumptus esset . Est ergo sententia Athanasii Paulum nescire non quod ignoraret , sed quod veller esse secretum & celatum .

Probabilior tamen videatur sententia D. Augustini , qui ubi supra ita scribit : Vtrum in corpore , an extra corpus dubitat Apostolus ; unde illo dubitante , quis vestrum certus esse audiat ? Unde deinceps D. Thomas questione 13. de veritate deus articulo 5. ad primum inquit , quod autem posseiores Theologi aliquid determinent , magis loguntur ex probabilitate quam ex certitudine . Probabilis vero est , quod ejus anima unita remansit , necepsit tamen Paulum tempore , quo raptus est , quis esset animæ sua status , live quia non plane animadverteret , utrum sensuum admitticulo uteretur , an non ; sive qualiterum magnitudine abruptus alio mentem , aut cogitationem convertere nequeat , quam posset . Neque vero hæc ignoratio appellanda est , neque vero divinæ revelacioni ejusque certitudini , ac veritati quidquam officit ; nam sapientia DEUS secessit mortalibus , vel sp̄ctandum , vel audiendum praebet ita , ut Iesus revelationis modulus mentem eorum , qui divina patiuntur penitus lateat .

C A P V T VII.

An transacta divina essentia visione , memor fuerit Paulus eorum , quæ in illa visione cognovit .

In hac difficultate quatuor occurunt examplanda , Primum , An Paulus transacta visione memor fuerit eorum , quæ antea viderat in divina essentia . Secundum , per quas species . Tertium , à quo & quando fuerint similes species , an , inquam à DEO ipso , dum frueretur divina visione , an potius ab Angelis transacta visione istæ similitudines menti Pauli fuerint impressæ . Quartum , quæ erant , quæ representabantur menti Pauli per similes species , & an cognitione mediis illis speciebus ultra ea , quæ sunt fidei , vel doni prophetæ post raptum se extendebat .

Quantum ad primum punctum , certum Paulus est , D. Paulum , cessante divina essentia vi. mortione , adhuc reuinuisse species aliquas , & similiter fuit eius similitudines eorum , quæ viderat , hoc autem quod clare constat ex illis verbis 2. Corinth. 12. Autem divi arcana verba , quæ non licet homini loqui , id facti est , mysteria illa , quæ ego in illo raptu vidi , videntia sunt abscondita & ineffabilia , ut vix humana seruilingua exprimi possint . Igitur Paulus eorum verborum sive mysteriorum , quæ vidit nulla ratione erat oblitus .

Secundum certum est , in aliis revelationibus sive visionibus extra divinam essentiam contingenitibus transactis his saepe qui similes visiones patiuntur eorum , quæ viderunt , vel non re-

quis
mem
mat &
rigili

cordari, vel confusam tantum memoriam retinere, eruditè docet Richardus libro 5. de contemplatione capite 1. Notandum quoque sit, quod quidam ea, quæ per mentis alienationem conspiciunt ad semetipos reversi, iuxta communem animi statum nullo modo capere vel recolligere possunt. Hinc est, quod Rex Nabuchodonosor somnum vidit, sed excusus à somno, visum somnum ad memoriam revocare non potuit. Alij, quod per excessum considerant, postmodum facile retrahant; Alij, ut hoc possint multo labore desudant. Hinc est quod Rex Pharaon somnum vidit, visumque retinuit. Econtra verò Rex Nabuchodonosor amissum somnum multa instantia recuperavit. Idem quoque Richardus libro quarto de contemplatione capite vigesimo tertio aperte confirmat: Cum enim, inquit, per mentis excessum supra, sive inter nosmetipos in divinorum contemplationem rapimus exteriorum omnium statim, imo non solum eorum, que extra nos, verum etiam omnia eorum, quae in nobis sunt, obliviscuntur, & iterum cum ab illo sublimitatis statu ad nos metipos redimus, illas, quae prius supra nos metipos vidimus, in a veritate vel claritate qua prius perspicimus, ad nostram memoriam revocare omnino non possumus. Et quamvis in te aliiquid in memoria teneamus, & quasi per medium relinca, & velut in medio nebula videamus, nec modum quidem videntis, nec qualitatem visionis comprehendere, vel recordari sufficiamus. Et mirum in modum reminiscentes, non reminisciur, dum videntes non videntur, ac aspicientes non perspicimus, & intendentes non penetramus. Vides certè, quia humana mens, sive in illud intimum arcanorum sacrarum introcat, sive de illo ad exteriora exeat. Vides, inquit, quia utrobiusque eam vel oblitione excipiat. Hæc Richardus.

Aliam causam assignat Divus Bonaventura sermone secundo in exameron, vel de luminibus Ecclesiæ, ubi aperte docet aliquando animam ad tam sublimem contemplationis excessum elevari, ut vix intellectus ea, que audit, vel percipiunt ulla ratione intelligat, multo minus transacta contemplatione recordari poterit. Audiamus igitur ipsum de hoc differentem: Cum verò mens in illa unitione conjuncta fuerit DEO, dormit quidem uno modo, & alio modo vigilat: Ego dormio, & cor meum vigilat. Cantucorum quinto. Sola affectiva tunc vigilat, & silentium omnibus aliis potentias imponit, & tunc homo alienatus est a sensibus, & in ecstasy positus, & audi arcana verba, quæ non licet homini loqui; quia tantum sunt in affectu. Inde rationem exprimi non potest, nisi, quod concipiatur, concipi non potest, nisi quod intelligitur. Igitur quod supra intellectum est, exprimere non potest; nisi quod concipiatur concipi non potest, nisi quod intelligitur, ita quod supra intellectum est, exprimere non potest. Hæc Divus Bonaventura.

Hujus sententiae ratio esse potest; quia ex nimia affectu ratione operationum interiorum, nempe intellectus, aut voluntatis, ita consopiti soler imaginatio, alio sensus interior, ut non remaneat aliqua species distincta; sed confusa tantum, ut accidere solet in profundo somno, in quo, ut Galenus doce libri secundo de motu musculorum cap. 6. Vix homo recordatur eorum quæ somniavit.

Dixi sexè hoc contingere solere, quia aliquando visiones à DEO ostendit, & revelationes, sive locutiones animæ factæ non facile oblivioni traduntur, maximè si ad prophetiam spectant. Quare in hoc Reg. la generalis traditio existimat, quod visiones imaginariae & locutiones imaginationi factæ, majori ex parte tenaci memoria reineri quod non credet, deinde in effectualibus, maximè si illæ non sint distinctæ, & clarae à nobis perceptæ, ut tu loeo dicemus.

Circe secundum punctum communis sententia docet: emansile in Paulo illius visionis mirabilis reliquias, scilicet impressiones quadam vel similitudines, quibus reminisci poterat eorum, quæ in verbo viderat, sicut ab eundem sensibilius remaneant eorum impressiones in sensu. Ut tercio quodlibet satisfaciamus, dicendum, quod istæ species sive similitudines ab ipso DEO, ex tempore, quo Paulus divina essentia trucidatur, ejus menti impressæ fuerint, ut aperie doce: Divus Thomas de veritate questione decima tercia, articulo tertio ad quartam, ubi sic inquit, Quod quantum Divus Paulus DEI verbum per essentiam viderit, & ex ipso viso multa cognoverit, & similis visio, nec quæcumq; ad ipsum Verbum, nec quantum ad ea, que videbantur in Verbo, fuerit perspecies aliquæ, sed per solam essentiam verbi, tamen ex ipsa auctoritate Verbi imprimebantur, in intellectu Pauli quedam rerum visarum similitudines, quibus postmodum cognoscere poterat ea, quæ prævia per essentiam Verbi viderat, & ex illis species intelligibilis per quandam applicationem ad particulares intentiones, vel formas in memoria, vel in imaginatione conservatas, postmodum poterat memorari eorum, quæ prius viderat etiam secundum suum memoriam, quæ est potentia sensitiva.

Quam sententiam aperie confirmat D. Thomas de veritate questione octava, articulo quinto ad quintum & sextum. Pertinet enim ad divinam providentiam tales similitudines, & species imprimere eo tempore, quo Vitæ sancti, vel ad DEI essentiam intuendam, vel ad alissimam contemplationem, sive revelationem evenerunt. Quæ tunc ministerio Angelorum formatur, vel DEI, si visio fuerit divina essentia.

Si alterius speciei visio contigerit, ministerio Angelorum formatur, ut prælatè D. Bernardus serm. 41. in Cantico sequentibus exponit verbis: Hoc auro fugientia quedam, quasi veritatis signacula spondent se figuratos, hi quibus id ministerium est, superni auxilices atque internis angelis auxiliis inferturos. Quod ego non puto esse aliud, quam texere spirituales quasdam similitudines, & in ipsis purissima divina sapientia lenta animæ contemplantis conspectibus importare, ut videat saltem per speculum, & in nigmate, quod nondum facie ad faciem valet ultatenus inueni. Divina sunt, & nisi expertis pro suis incognita, quæ effamur, quomodo videbiles in hoc mortali corpore, fide adhuc habente statum, & necdum propalata perspicui substantia luminis, jam tamen interim paræ in eundem contemplatio veritatis partes suas agere intra nos, vel ex parte præsumit, ita ut liecat usuppare etiam alicui nostrum, cui hoc da-

Remanserunt in Paulo quædam habiles visiones impressæ similitudines.

à Deo ipsi communicaentes,

tum defuper fuerit illud Apostoli : Nunc cognoscere ex parte. Item : Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus. Cum autem divinus aliquid raptum, & velut in velocitate corusci luminis interluxerit menti spiritu excedenti, sive ad imperamentum nimirum splendoris, sive ad doctrinam eam : continuo (nescio unde) adsum imaginatoria quædam rerum inferiorum similitudines infusis divinitus sensibus convenienter accommodatae, quibus quodammodo adumbratus purissimus ille ac splendidissimus veritatis radius, & ipsi animæ tolerabilior fiat, & quibus communicare illum voluerit capabilius. Existimo tamen ipsis formati in nobis sanctorum suggestionibus Angelorum, sicut est contrario contraria & malas ingeri immisiones per Angelos malos non dubium est. Haec ille. Ex quibus Bernardi verbis constat quomodo divinus veritatis radius menti coruscans ad temporementum nimirum splendoris ab Angelis non solum spirituales quædam similitudines, sed imaginariae quædam rerum inferiorum species efformentur, quibus quodammodo adumbratus purissimus ille ac splendidissimus veritatis radius, ipsi animæ tolerabilior fiat, & ipsa ut possit comunicare aliis capabilius redditur.

Similiter quidem modo est philosophandum de illis divinis impressionibus menti Pauli à Verbo infusis, quæ quidem non tam ad temperamentum divinae visionis quam rerum in Verbo vita rum modo deferviebat. Nam hæ similitudines ita fuerunt menti Pauli adhuc viatori contemplatae, ut de divinis arcanis altissimam cognitionem qualis in via permittitur, fuerit consecutus.

Quod si Viris sanctis divina patientibus Angeli similitudines, quibus visa quantumvis arcana, attemperantur formari solent, quid existimabimus de Doctore Gentium ad divina esse ferentes subiectum visionem, nisi quod nobilissima & altissima species à DEO ei tunc temporis fuerint infusa, quibus aptior reddetur ad via arcana penetranda ac removenda. Quid autem enim dicitur visio divina essentia clara ab aliis enigmatis, visionibus, & impressio facta ab ipso DEO, ab ea que fuit ab Angelo, tantum discriminis inter species Pauli menti à DEO infusas, & illas, quæ Angelorum ministerio efformentur fatendum existimo.

Quales igitur erunt istæ species menti Pauli à DEO impressæ? an divinam essentiam representabant?

Respondeo illas similitudines reliktas in mente Pauli non representare ipsum objectum beatificum, scilicet divinam essentiam; nulla enim est species creata, quæ possit DEUM quidditative representare, alias Paulus DEUM videns per istas species semper esset beatus, sed istæ species sive similitudines tantum erant species rerum visatum in divina essentia, ut eruditè docet Cajeanus ex mente divi Thomæ prima parte, questione quinquagesima sexta, articulo quarto in fine Commentary.

Deinde si inquiratur cuius generis erunt nobilissima istæ species Pauli menti à DEO impressæ? Respondeo quantum mihi videatur, istæ species per se sunt à DEO infusa, quæ verè correspondent scientiam per se infusam. Nam ut ex vera Theologia constat, duplex est scientia infusa

Duplex

scientia : alia per se, alia quæ per accidens inservia dicuntur. Scientia vero per se infusa dicitur, infusa quæ sapientia postula: à Iolo DEO in anima genueretur, nec ullo modo labore proprio & exertione posset, utrumque deus producere, quia lumen ad cognoscendam & species intelligibiles ad representandum altioris sunt ordinis, quam possint attingi, aut acquiri in hac vita mortali; quia excedunt omnino humanum modum operandi, id est, omnem operationem, à gratia habituali, aut donis etiam Spiritus sancti promanantem, ut si animæ infundentur species representantes quidditative, vel Angelum, vel naturam supernaturalem, ut gratiam aliosque habitus sive naturales fidei, spes & charitatis, & haec dicuntur species per se infusa; quia representant rei supernaturales creaturas, aut Angelicos spiritus, prout in se sunt; in species per se infusa.

Has species per se infusas, nō quæ remere, neque in meritio tanto Apostolo fuisse à DEO in ipso rapturnum Paulus concessas, affirmamus: quia congruum quidem viri debatur, & ratione conuentane, ut ei, cui in suorum concessa erat divina essentia manifesta visio, & puto compreheſere à DEO tunc temporis nova imprimentebant species ut postea memor fuerint ineffabilem ac divinorum arcanorum, quæ in divina essentia clarè complexerat, tales ab ipso DEO infundentur species, quales erant necessarie, ut quasi evidenter, & clarè representarent mystica, quæ in divina essentia viderat. Præterea oportebat, immo ipse divini proximæ ordo expostulabat, ut à DEO divo Paulo tales permittebantur tunc temporis species, ac eam lumen supernaturale, quæ essent immidatæ speciebus & lumini in divina essentia visione interventientibus, sed nulla alia videntur species magis proximæ & immediatæ divina essentia, quia supplet vicem species in visione beatifica, quam species per se infusa, de quibus loquimur; igitur tenendum est Paulo similes species à DEO fuisse infusas. Tales igitur species erant omnino supernaturales, & ut ita dicam, exemplaria ab essentia divina, ut docet Cajeanus tertia parte, questione undecima, articulo tertio, in quantum habet rationem speciei intelligibilis.

Hac eadem ratione probatur etiam divo Paulo. Quod lo fuisse à DEO infusam lumen nobilissimum & superius excellentissimum, lumen quidem immediatum mensu lumini gloriae, & paulo inferius illo, quod est. Apostoli sit proportionatum speciebus per se infusis, ex consono lumine, junctis speciebus per se infusis, resultat scientia per se infusa, quam habuisse divum Paulum post illum raptum constanter assertimus.

Simile verò lumen esse etiam participationem luminis gloriae; & ab eo quasi exemplatum, ex eo aperiè concipiimus, quia sicut lumen gloriae recipit essentiam divinam ut adequatum objectum lucis, ita ut circa creaturem non veletur, prout in se sunt, nisi prius in DEO, & per divinam essentiam manifestetur. Qui modis cognoscendi creaturem altior est eo, quo cognoscuntur creature in seipsis. Præterea sicut lumen gloriae creaturem est quædam participatio luminis increati, & ad eundem ordinem quodammodo spectans; imitatur enim modum cogniti-

ni

a que per accidentem
o per le infida docim
a lolo DEO in tubo po
ab o proprio & tunc po
parari , quia lumen
es intelligibiles ad tu
ordinis , que pol
in hac via monit
manum modum op
operationem , & g
etiam Spiritus luci
infundentes fa
datur , vel Ang
naturale fidei , &
nur species per se
e supernumerarie
s , prout in felic
caus supernumeraria

nis ejus , quia sicut DEUS est quasi objectum
adaequatum cognitionis ejus , & nihil aliud per
illud videt , nisi in se , & per seipsum , ita
suo modo se habet lumen glorie creatum , quo
Beati vident DEUM , & creature prout in
DEO sunt.

Simili igitur modo lumen scientiae infusa , de
quo loquimur , est quedam participatio lumi
nis glorie , quo scilicet DEUS ipse , prout in
se est , non videatur , neque creature prout in
DEO lumen videntur , tamen DEUS ipse prout est
causa creaturarum , & prout in ipsius altiori mo
do representantur , nempe per species nobilissi
mas ab ipsa divina essentia exemplificatas per lu
men euam alissimum ab ipso lumine glorie par
ticipatum , ipso vero aliquantulum inferius .
Istud vero lumen appellatur a do. Thoma ter
tia parte , questione undecima , articulo quarto ,
lumen spirituale glorie , ut condidit a la
mene glorie , quod quidem , ut bene adver
ti Cajetanus questione undecima , articulo sexto ,
propositionibus datus Thomas ponens scientiam
aliois ordinis in anima humana , posuit
species aliois ordinis , & lumen quoque al
tiois ordinis , sub quo clare cognoscunt ea ,
qua per species infusa representantur . Ita au
tem species , ut idem Cajetanus affirmat , ea
dem questione articulo primo . Sunt adeo altioris
ordinis , ut imitantur divinam essentiam , ut
representantem naturam quamlibet secundum
se , quare lumen omnino debet esse alias & sub
limites , quo clare & evidenter cognoscantur divini
na mysteria in eis representata.

De hoc lumine huiusmodi divinitus infuso loqui
tur Apostolus prima Corinthis secundo illis ver
bis : Neque oculus videt , neque auris auditur ,
neque in cor hominis ascendet , que preparavit DEVS
diligentibus se . Nobis autem revelavit DEVS per Spi
ritum suum , Spiritus enim omnia scrutatur etiam
profunda DEI . Ubi per verbum Spiritus aperte A
postolus indicat , lumen spirituale ubi a DEO
infusum , & revelatum tempore scilicet divinæ
visionis , quo profunda DEI mysteria Apostolus
hoc lumine per sensus scrutabatur & cognosce
bat . In quo loco , ut nota Ambrosius , Pau
lus de seipso loquitur tacitè indicat , se suis
se eximia quadam rerum divinarum scientia im
batum ; verba Ambrosi hæc sunt : Hic ergo
singularis Apostolus est , qui hanc gratiam con
secutus est , quia Trinitas mysticum à nullo
sibi potuit explanari . Unde & vas electionis di
vino iudicio vocata est , faciliè autem conji
ci potest in his verbis insinuare Paulum divinam
illam reverentiam , qua , ut ipse loquitur 2.
Corinthis 12. raptus in paradisum , audivit ar
cana verba , qua non licet homini loqui . Ne quis
autem suspicaretur hanc cœlestem & divinam sa
cientiam adeo esse occultam , ut nec ipso quidem

spiritu explicari possit , lobdit : Spiritus e
nim omnia scrutatur , etiam profunda DEI . ubi
Chrysostomus & Theodoreus aduentum , scruta
tandive bonum acquisitum & accurasam DEI co
gnitionem denotare ; nam & iuste Apostolus
paulò inferiuscum de DEO loquitur eodem ver
bo utitur , de quo etiam legimus Scrutans corda
& renes DEVS , qui intimos animi cœclius pet
vadit a cœstra . Quod autem additum est iam pro
fundâ DEI genere habetur DEI profunditatis id est ,
que sunt penitus absoluta.

Potes , cum Apostolus per istam tamen cognoscet
mysteria fidei evidentes , & per istam cognoscere
mysteria fidei habitum amiserit ?

Répondet scientiam per se infinitam , quan
tum est ex vi ipsius , non excludit habitum si
dei ; Dico , quantum est ex vi ipsius ; nam si fidei am
aliunde conjugatur cum evidentiā in attestante , sciri
vel cum scientia beata ut conjuncta est in Chri
sto Domino , non dubium , quoniam omnino ex
cludit fidei habitum ; at in dico Paulus scientiam
per se infinitam si non fuerit conjuncta visioni bea
tifica , quia in instanti , quo dico Paulus vi
dit essentiam divinam , nondominat scientia in in
fusa donatus , quia haec à DEO quasi visionis
divinae reliquie , ut ei transacta visione posset
inserire ad arcana divina cognoscenda infundeb
atur ; cum etiam , quia hec virtus beata per
modum transactis communica habitum fidei
in Paulo non excludebat , ut egregie docet dico
Paulus 2. 2. questione 175. articulo 3. ad
3. Multo minus scientia per se infinita habitum fi
dei excluderet .

Quare dicendum existimo , in Paulo non re
mantibus fidem , nisi in preparatione animi tan
tum , ut docet Cajetanus 2. ubi supra , quia
habuit evidens iam in attestante , ut aperte docet
Medina prima secunda questione 67. articulo 4. dub
2. Et ideo ipse existimat evidentiā in attestante
non esse contraria fidei , verior tamen sententia
tener , cum hac evidentiā non posse compati a
ctum fidei .

Pro hac re nondum est cum magistro Sua
rez 2. 2. disputatione 3. sect. 5. n. 10. cognitionem e
videntem in testifice posse esse duplēcēt : ut
tur & ex
nam fundatam in visione beatifica , quia quis clare
videt DEUM esse , qui loquitur , qualiter habuit S.
Paulus videns divinam essentiam , haec est eviden
tia in attestante , quia fundatur tantum in signis ,
vel effectibus ceteris supernaturalibus que ipsum
testificantur supernaturale manifestant . Prior
evidentiā verē excludit fidem ; quod non facit e
videntiā , quia fundatur in signis , vel
effectibus ceteris , onde potest es
se cum fidei .

CANDI-